Algoritmizace

Marko Genyg-Berezovskyj, Daniel Průša

2010 - 2021

Přehled

- Selection, Insertion a Bubble sort
- Quicksort, stabilita řazení
- Pátá domácí úloha

Řadící algoritmy

Kolik z následujících algoritmů byste zpaměti naprogramovali?

Selection sort, Insertion sort, Bubble sort, Quicksort

A. 4
B. 3
C. 2
D. 1
E. 0

slido

Join at slido.com
#403516

ⓘ Start presenting to display the joining instructions on this slide.

slido

Kolik z uvedených řadících algoritmů byste zpaměti naprogramovali?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

Selection sort (řazení výběrem)

Neseřazeno

Seřazeno

Start

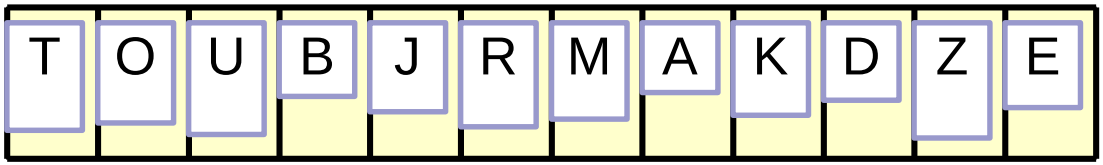

Krok1

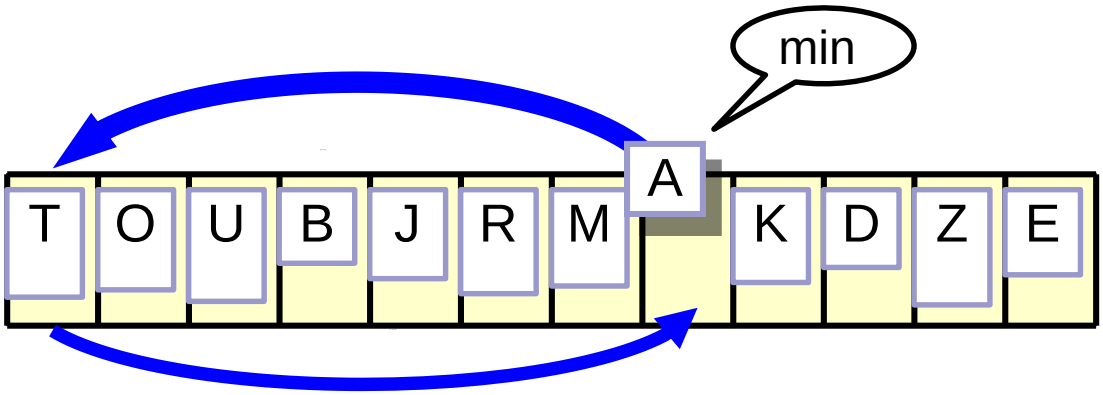

Selection sort

Krok 2

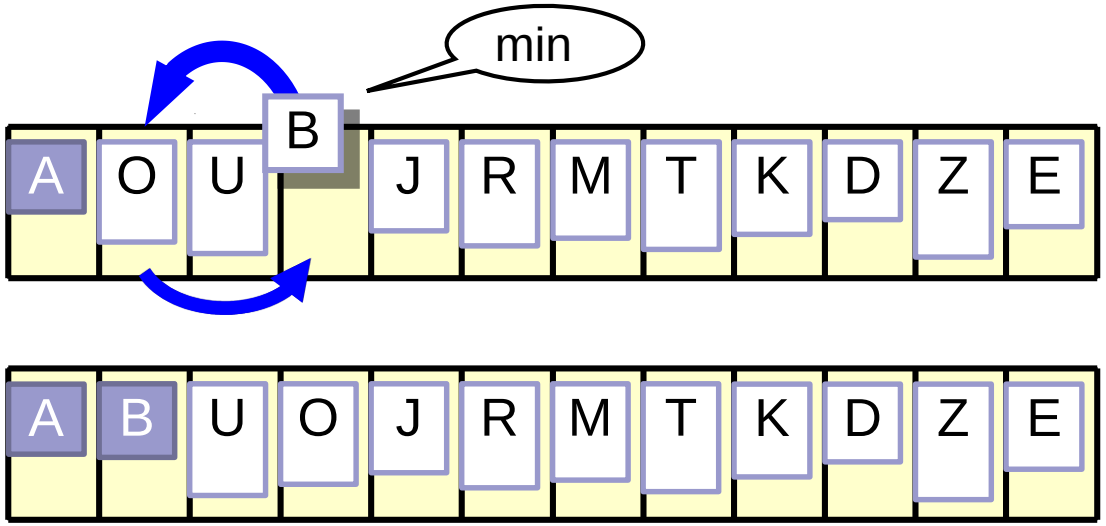

Krok 3

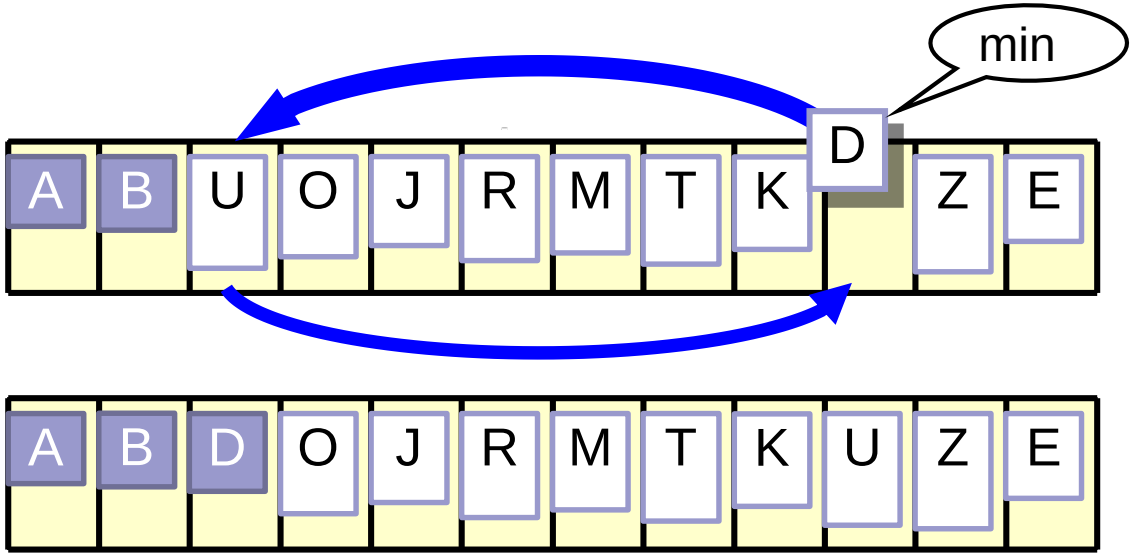

Selection sort

. . .

Krok k

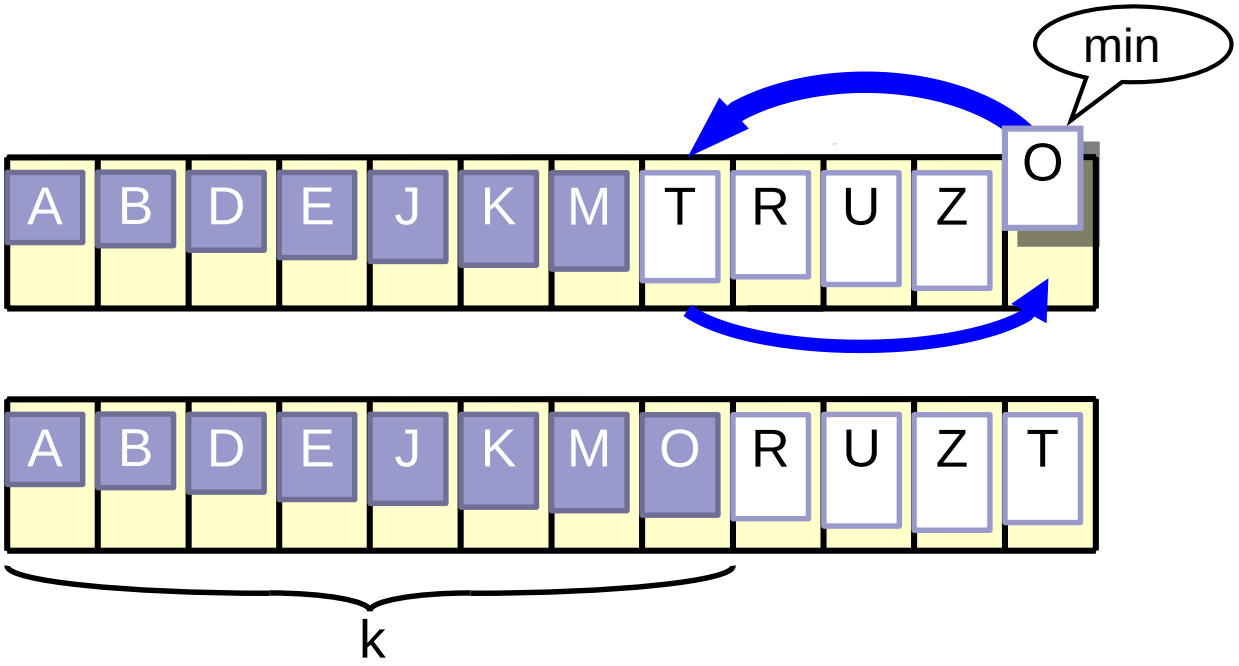

. . .

Seřazeno

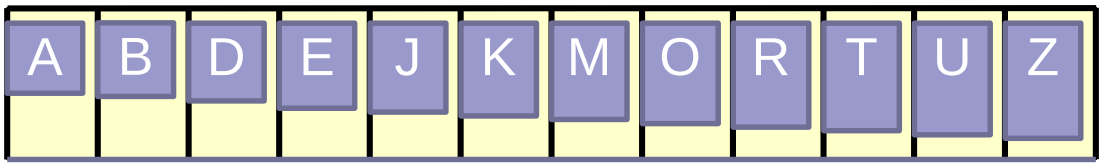

Selection sort

```
for (i = 0; i < n-1; i++) {
                                    // select min
   jmin = i;
   for (j = i+1; j < n; j++)
      if (a[j] < a[jmin])
         jmin = j;
                                    // put min
   min = a[jmin];
   a[jmin] = a[i];
   a[i] = min;
}
```

Selection sort

Krok k

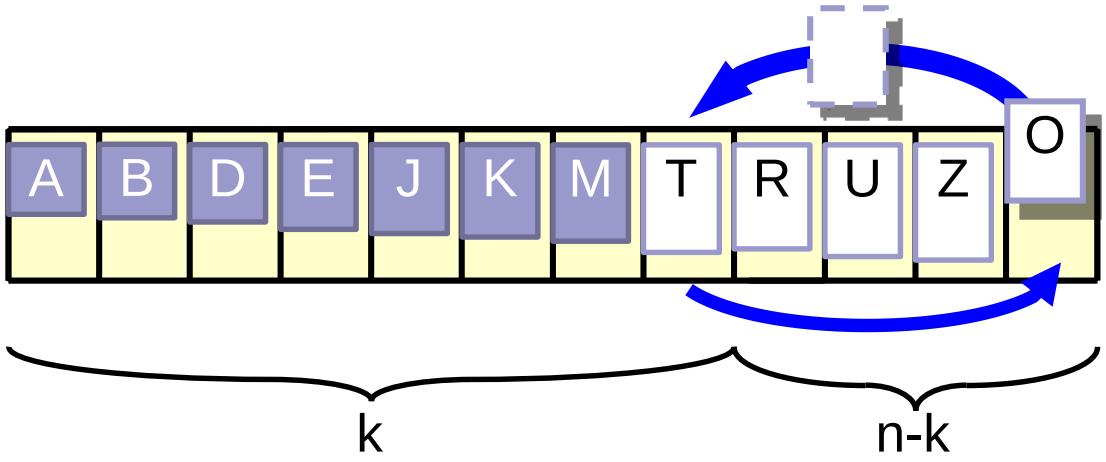

přesuny … 3, počet testů (porovnání) … n-k

Celkem přesunů

$$\sum_{k=1}^{n-1} 3 = 3(n-1)$$

Celkem testů

$$\sum_{k=1}^{n-1} (n-k) = \frac{1}{2}(n^2 - n)$$

Asymptotická složitost Selection sortu je $\Theta(n^2)$.

Insertion sort (řazení vkládáním)

Start

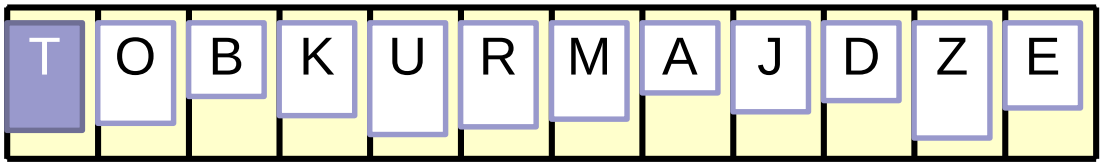

Krok1

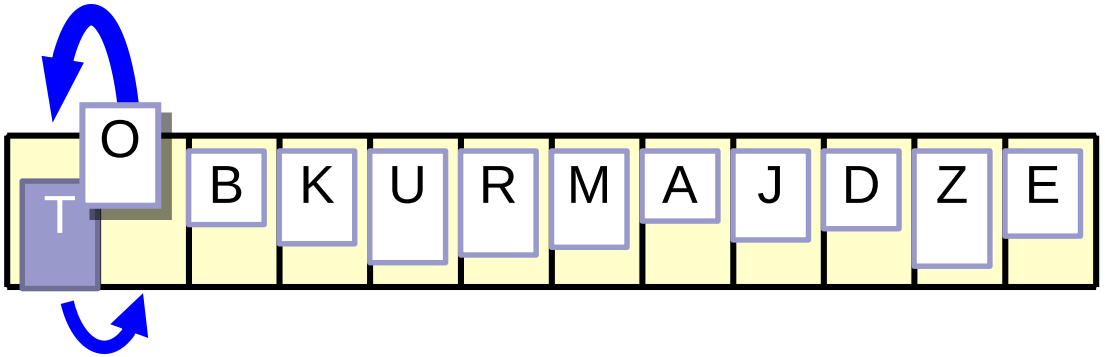

Insertion sort

Krok 2

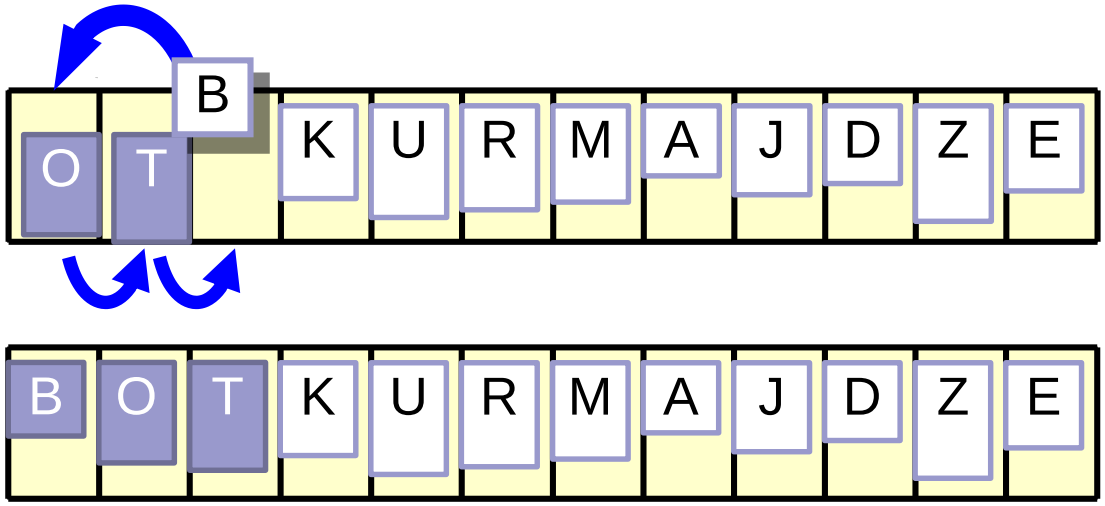

Krok 3

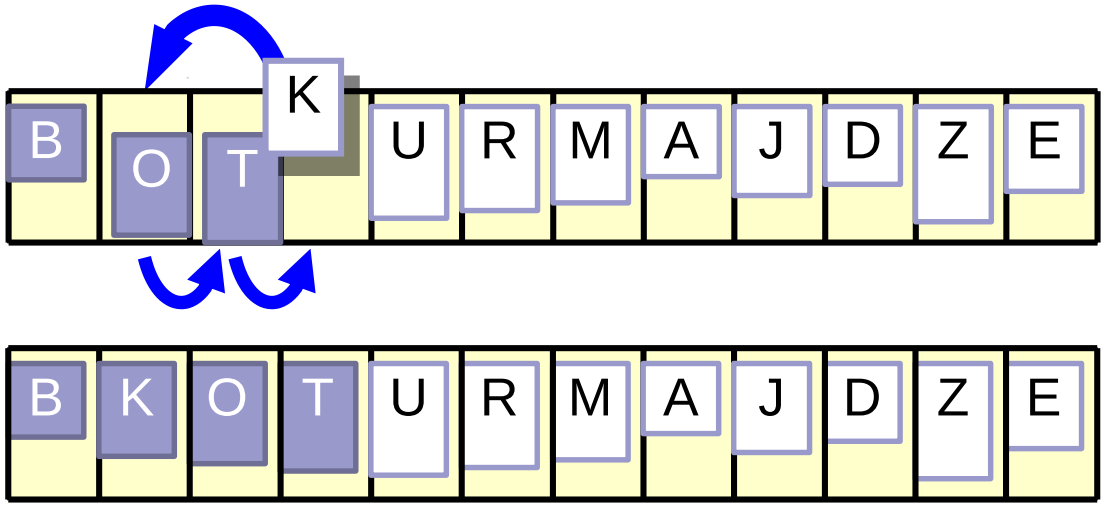

Insertion sort

. . .

Krok k

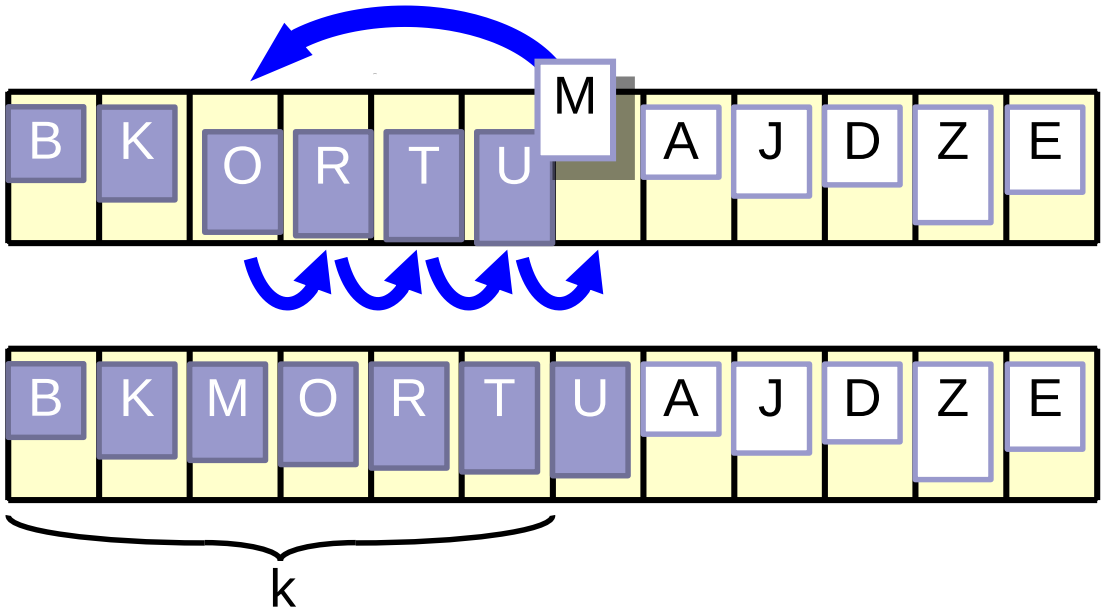

. . .

Seřazeno

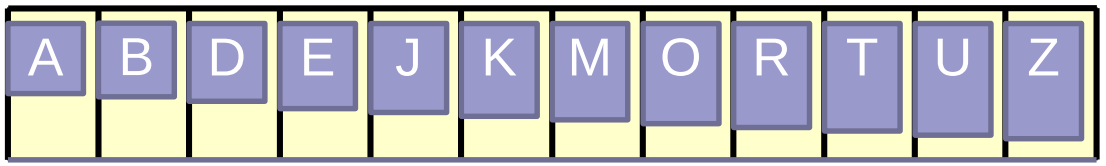

Insertion sort

```
for (i = 1; i < n; i++) {
                                    // find & make
                                    // place for a[i]
   insVal = a[i];
   j = i-1;
   while ((j >= 0) && (a[j] > insVal)) {
      a[j+1] = a[j];
      j--;
   }
                                    // insert a[i]
   a[j+1] = insVal;
}
```

Insertion sort

Krok k

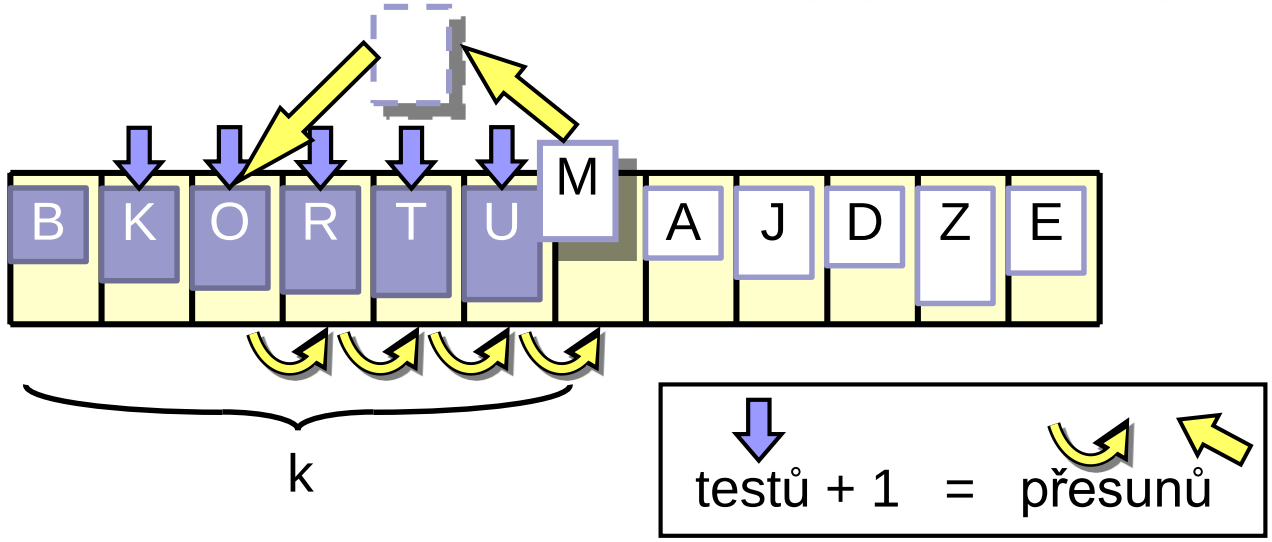

testů … 1 (nejlepší případ) až k (nejhorší případ), v průměru (k+1)/2
přesunů … 2 (nejlepší případ) až k+1 (nejhorší případ), v průměru (k+3)/2

	Celkem testů	**Celkem přesunů**
nejlepší případ:	$n-1 \in \Theta(n)$	$2n-2 \in \Theta(n)$
nejhorší případ:	$(n^2-n)/2 \in \Theta(n^2)$	$(n^2+n-2)/2 \in \Theta(n^2)$

Asymptotická složitost Insertion Sortu je $O(n^2)$.

Bubble sort (řazení záměnou)

Start

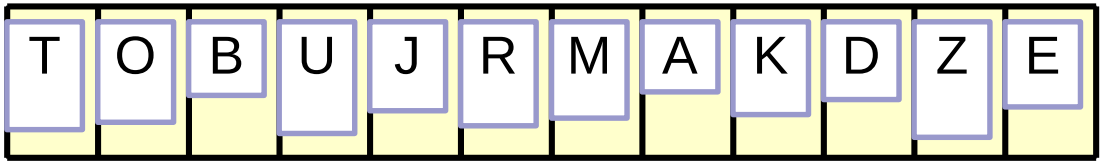

Fáze 1

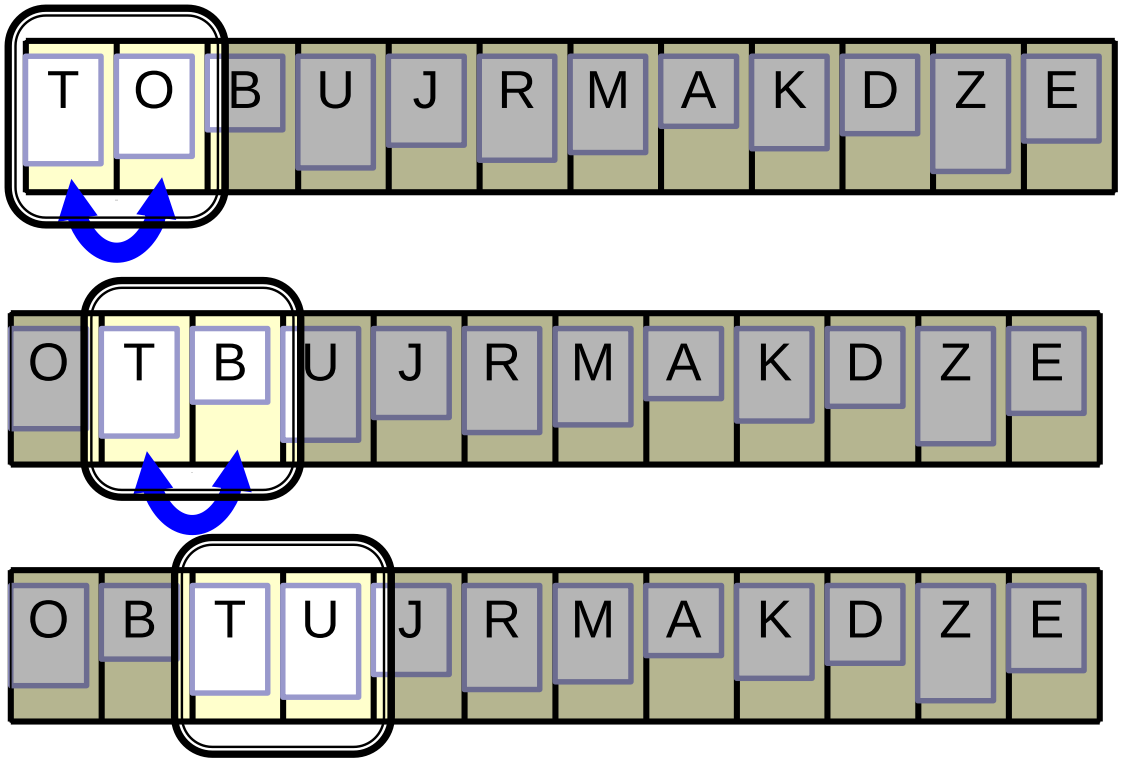

Bubble sort

Fáze 1

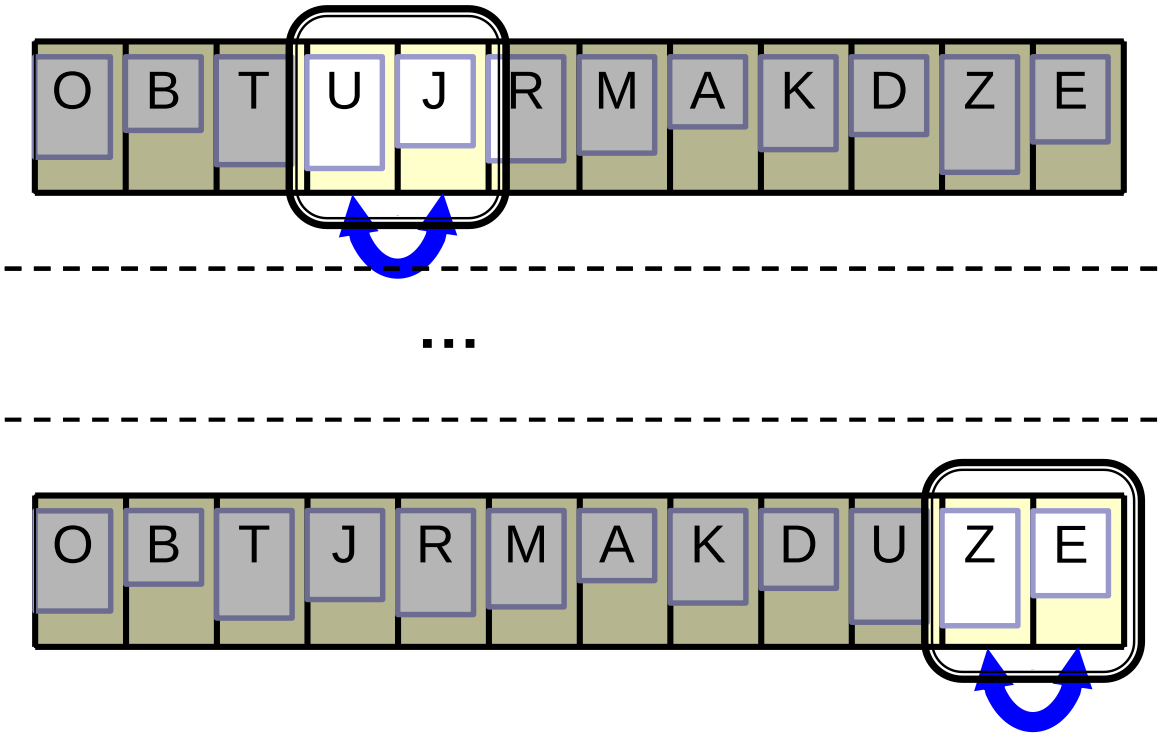

Fáze 2

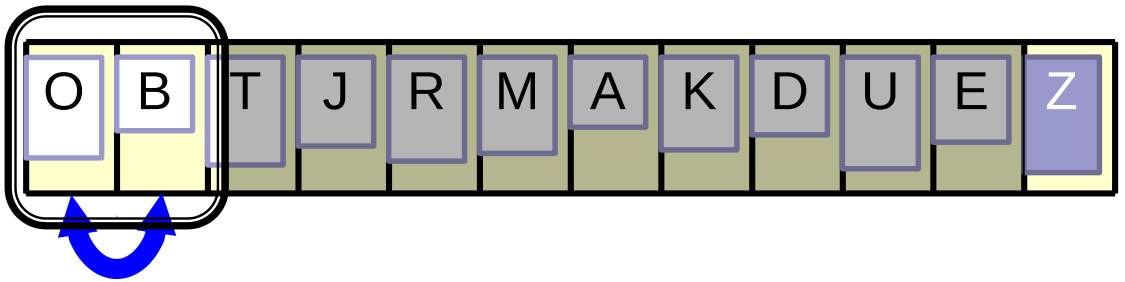

Bubble sort

Fáze 2

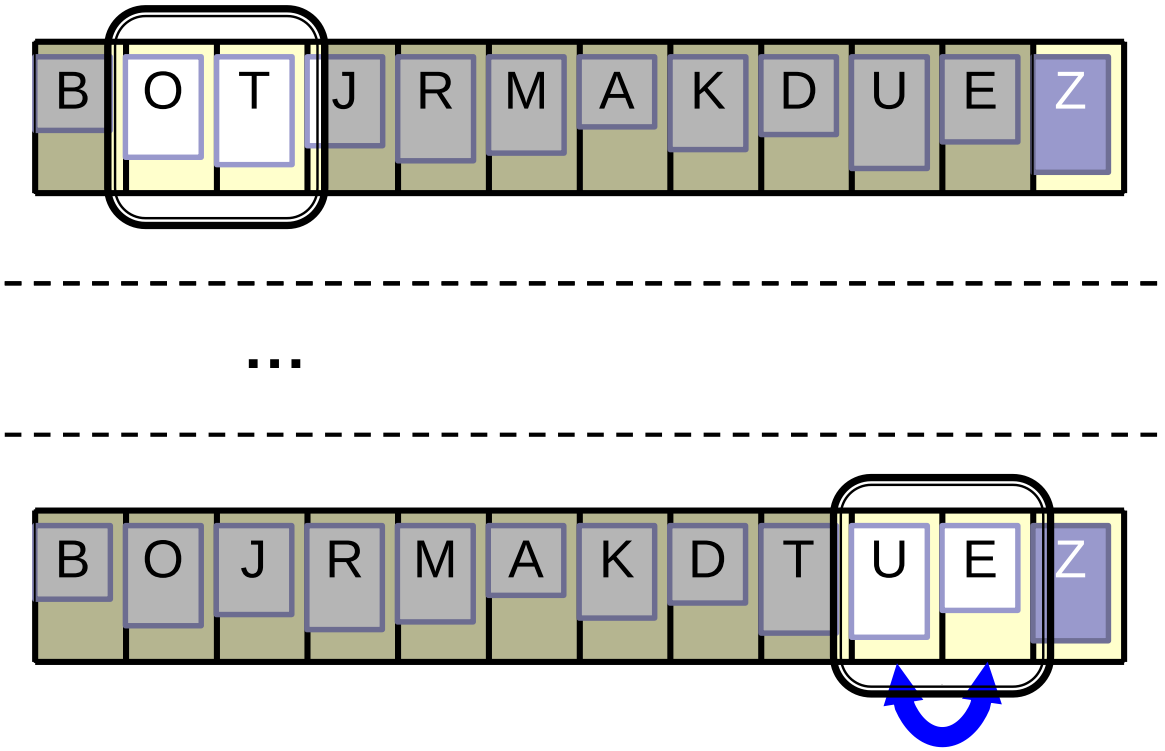

Fáze 3

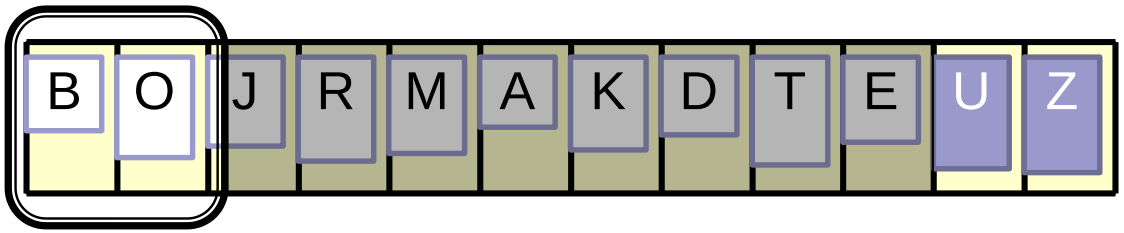

Bubble sort

Fáze 3

...

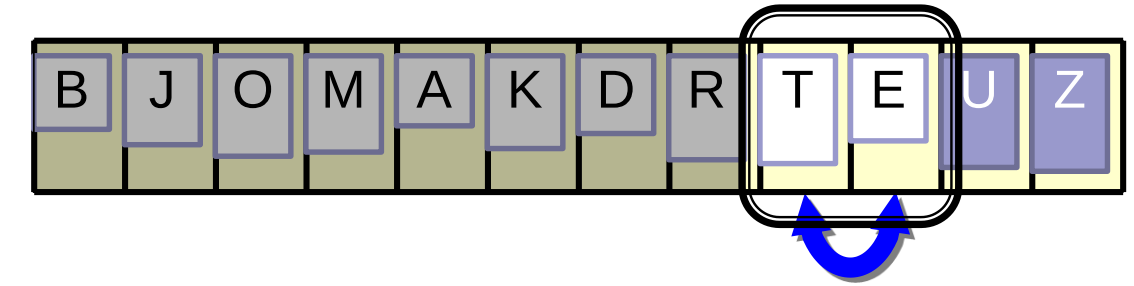

. . .

Fáze n-1

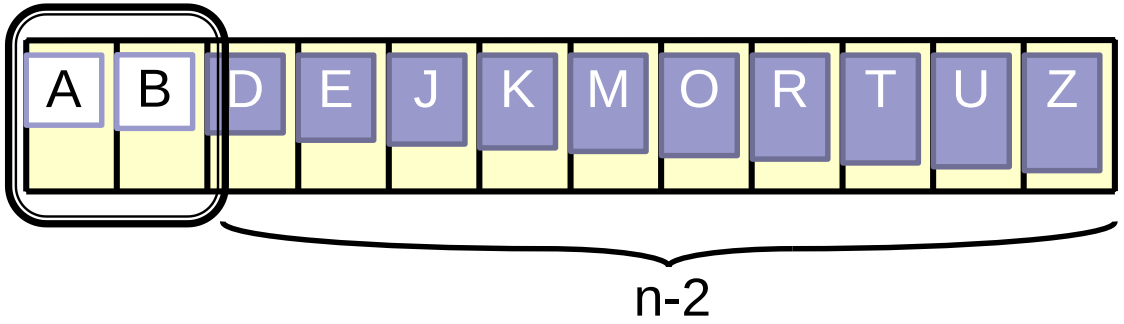

Seřazeno

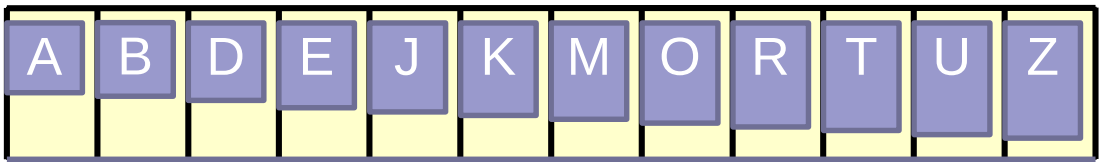

Bubble sort

```
for (lastPos = n-1; lastPos > 0; lastPos--)
  for (j = 0; j < lastPos; j++)
    if (a[j] > a[j+1]) swap(a, j, j+1);
```

Celkem testů

$$\sum_{k=1}^{n-1}(n-k) = \frac{1}{2}(n^2-n) \in \Theta(n^2)$$

Celkem přesunů

$0 \in \Theta(1)$	nejlepší případ
$\frac{1}{4}(n^2-n) \in \Theta(n^2)$	průměrný případ
$\frac{1}{2}(n^2-n) \in \Theta(n^2)$	nejhorší případ

Asymptotická složitost Bubble sortu je $\Theta(n^2)$.

Insertion sort vs. Bubble sort

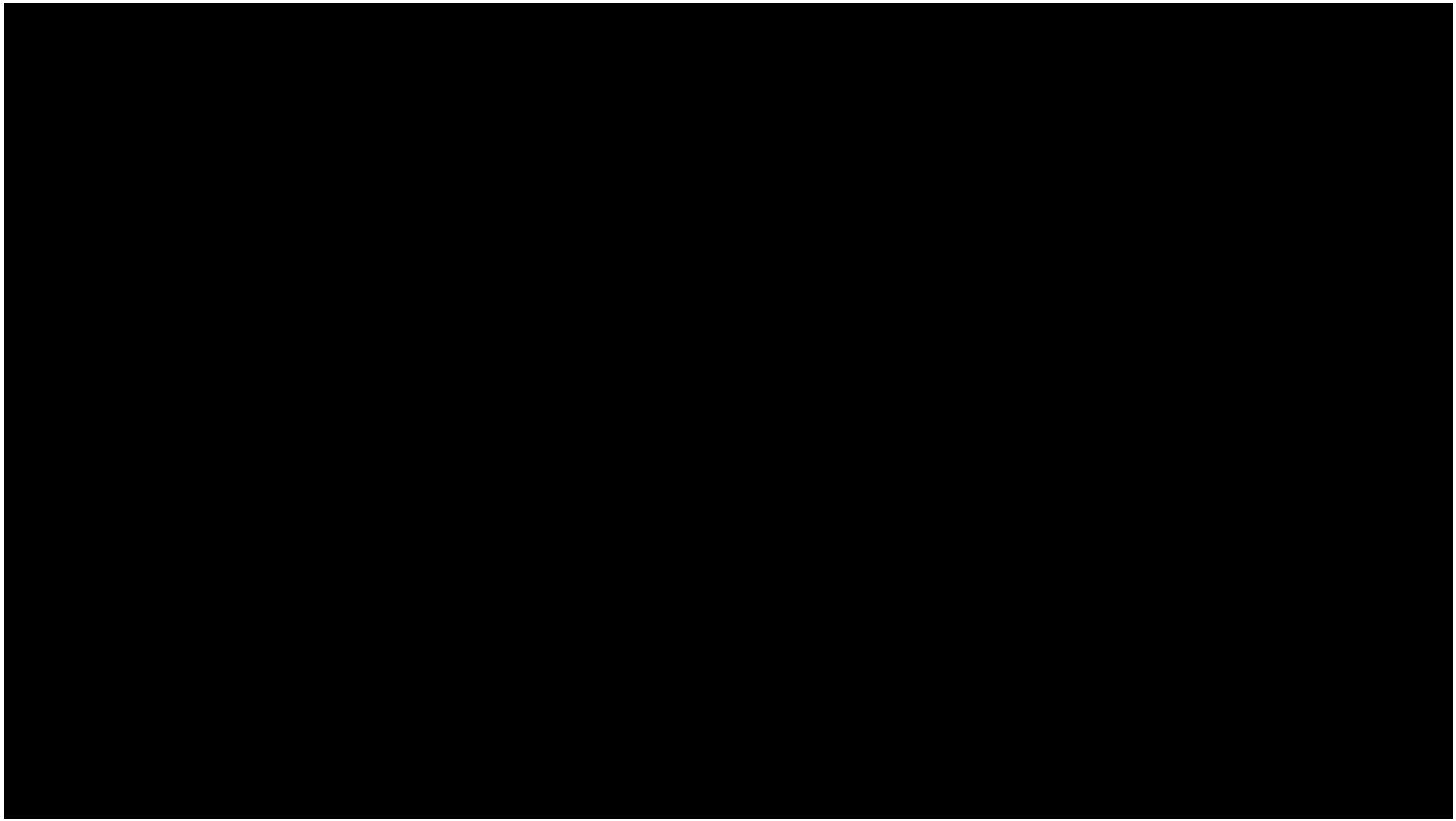

https://youtu.be/TZRWRjq2CAg

slido

Audience Q&A Session

ⓘ Start presenting to display the audience questions on this slide.

Kontrolní otázka

Na low-level hardware chceme vzestupně seřadit 25 náhodně vygenerovaných čísel uložených v paměti. Všechny základní operace v registrech (porovnání, inkrementace, čtení čísla z paměti) se vykonají za 1 µs, s výjimkou zápisu čísla do paměti, které se vykoná za 500 µs.

Který z níže uvedených algoritmů je pro tuto úlohu nejvýhodnější?

A. Selection sort
B. Insertion sort
C. Bubble sort
D. vyjde to zhruba nastejno

slido

Který z algoritmů je pro uvedenou úlohu nejvýhodnější?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

Porovnání algoritmů

Selection sort

- Lineární počet přesunů (zápisů do paměti).

Insertion sort

- Velmi rychlý pro téměř uspořádané vstupy.

Bubble sort

- Nejkratší kód.

Obecně se tyto algoritmy snadno implementují a lze je použít pro „malá" data.

Jejich časová složitost je však v průměrném případě kvadratická.

Quicksort

- Hoare (1962), technika rozděl a panuj

Start

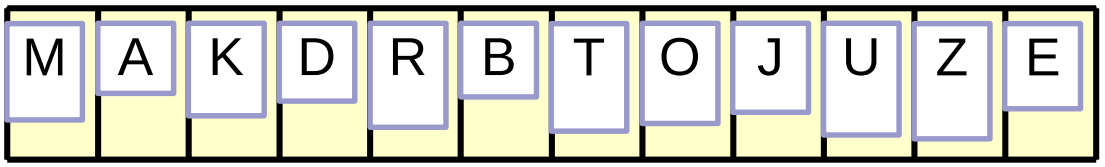

Vstupní pole rozdělíme na „malé“ a „velké“ prvky

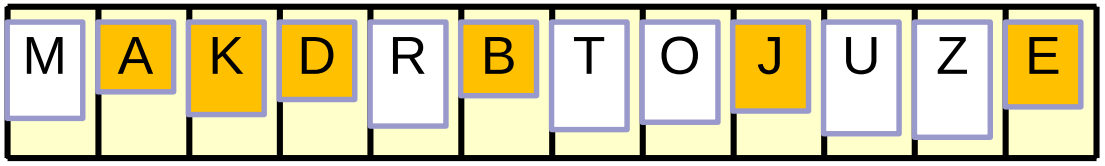

a přeuspořádáme:

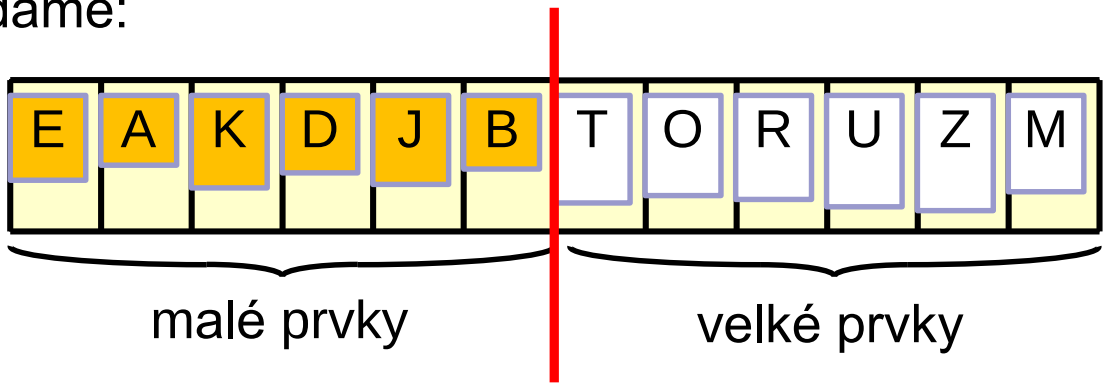

Úlohu tak rozdělíme na 2 části, které řešíme rekurzivně.

Quicksort

- Podle čeho určíme malé a velké hodnoty?

  ⇒ Podle libovolně zvoleného prvku (tzv. pivot).

Nechť je pivot například první prvek v poli.

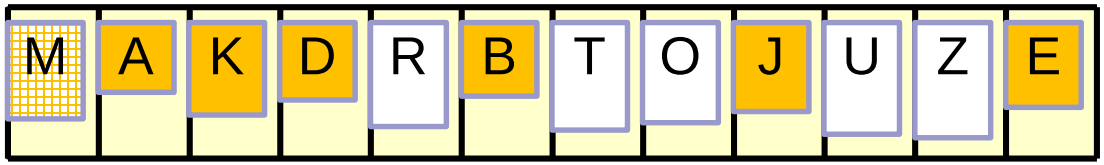

Cíl dělení

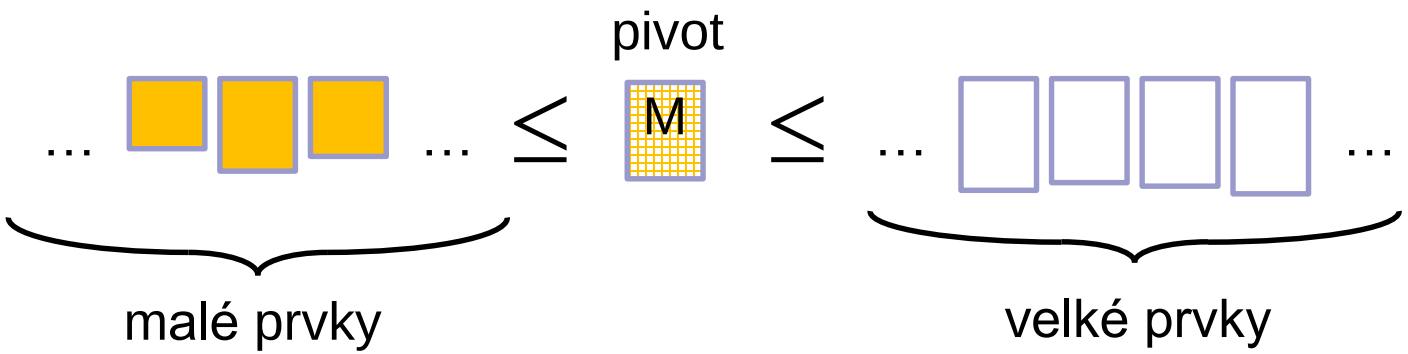

- Další možné strategie pro volbu pivota:
  - Náhodný prvek
  - Medián ze tří prvků

Quicksort

- Jak prvky efektivně přeuspořádáme podle pivotu?

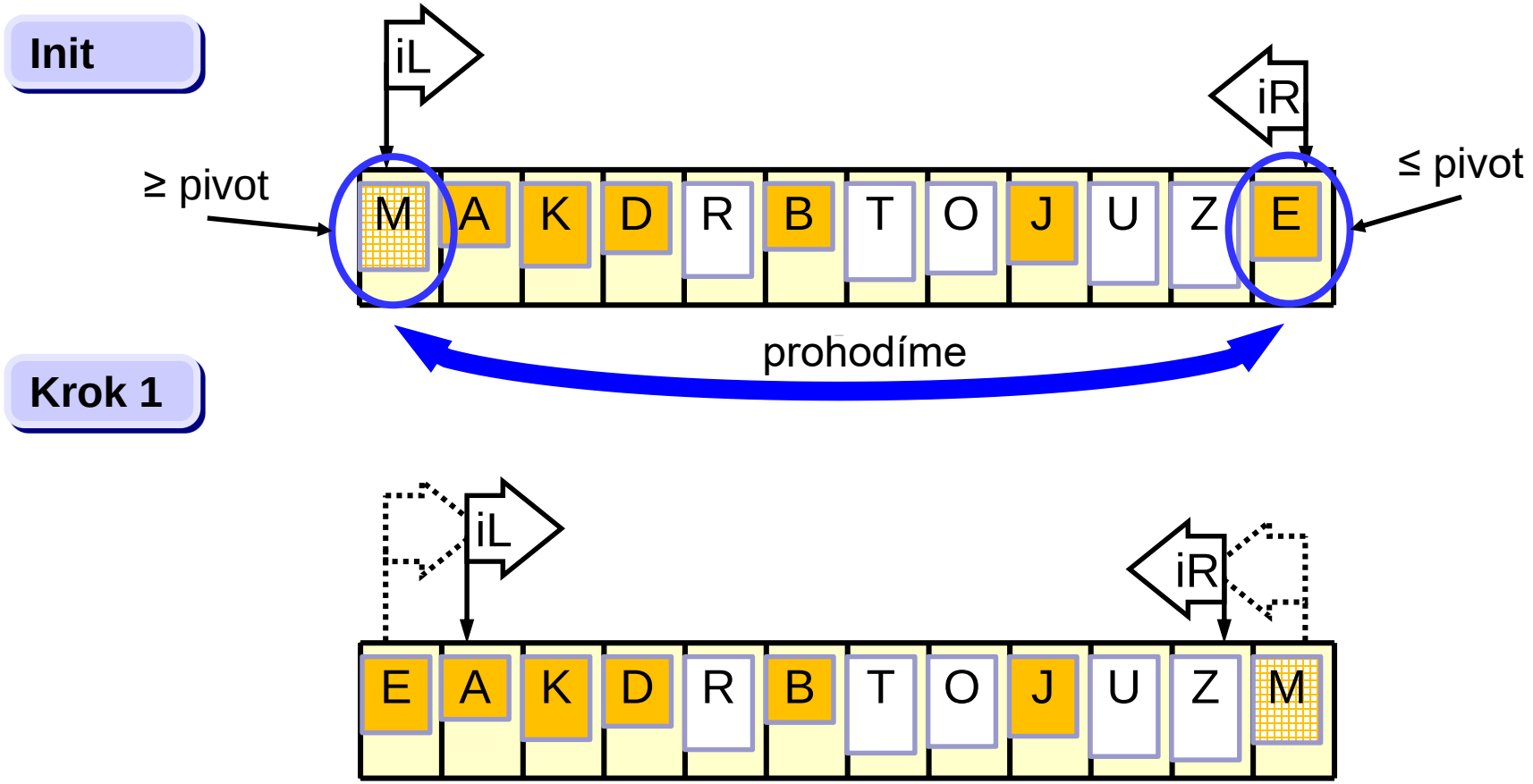

Po prohození prvků ukazatele posuneme směrem k sobě.

Quicksort

Krok 2 Hledáme další dvojici prvků k prohození.

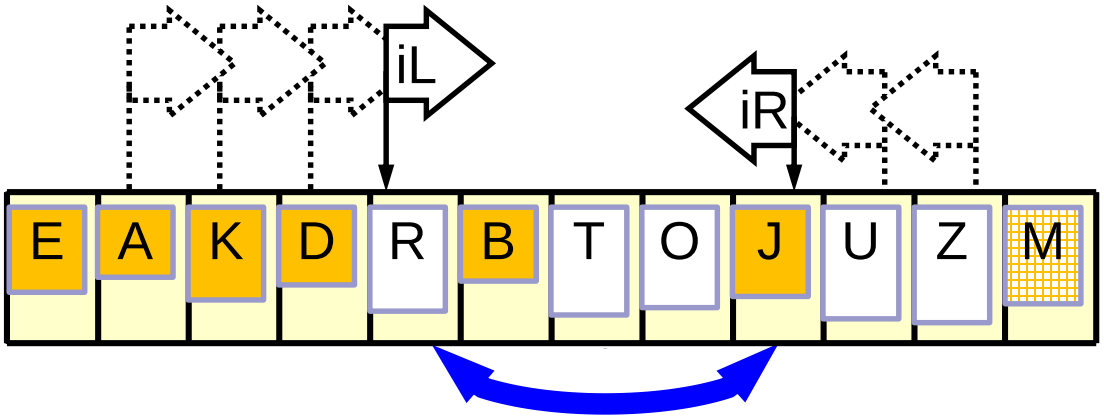

Posun ukazatelů po prohození:

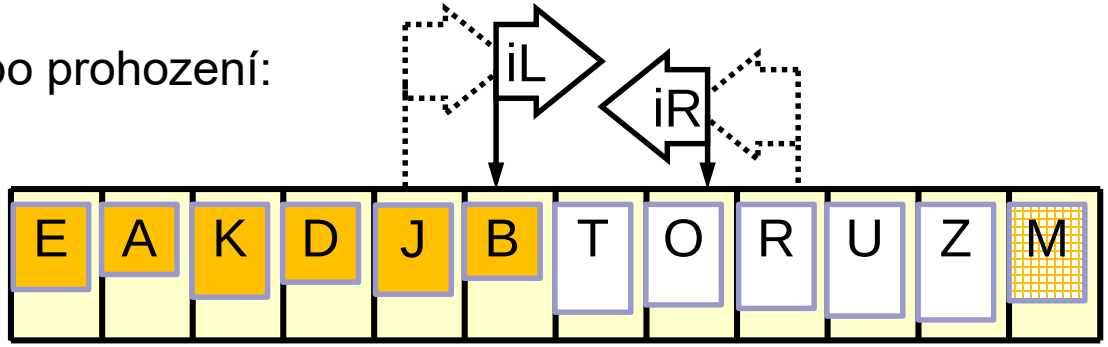

Quicksort

Krok 3

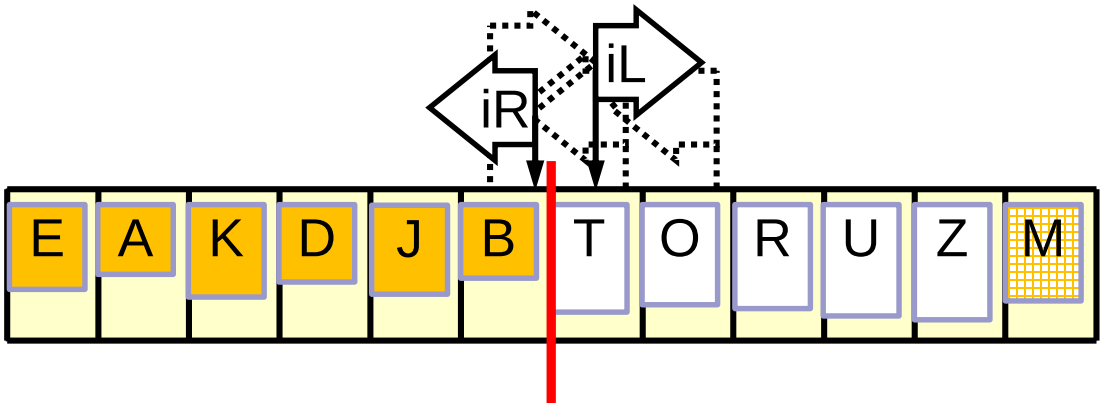

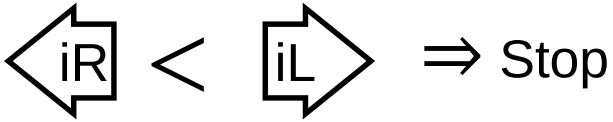

Přeuspořádáno v lineárním čase.

Quicksort

```
void qSort(Item a[], int low, int high) {
  int iL = low, iR = high;
  Item pivot = a[low];

  do {
    while (a[iL] < pivot) iL++;
    while (a[iR] > pivot) iR--;
    if (iL < iR) {
      swap(a,iL, iR);
      iL++; iR--;
    }
    else
      if (iL == iR) { iL++; iR--;}

  } while (iL <= iR);

  if (low < iR)  qSort(a, low, iR);
  if (iL < high) qSort(a, iL, high);
}
```

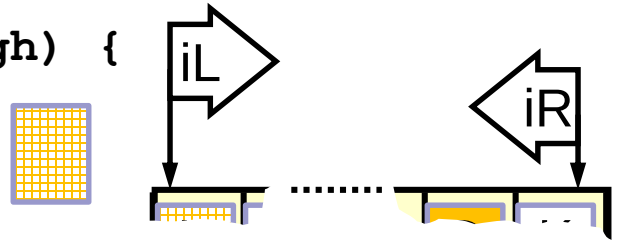

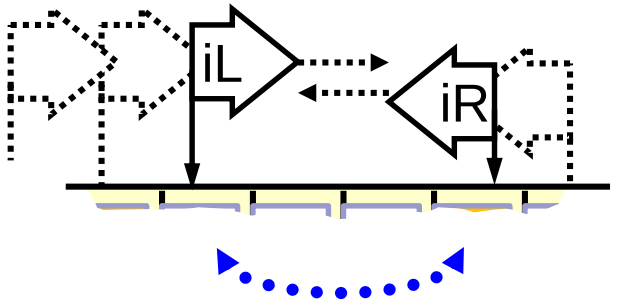

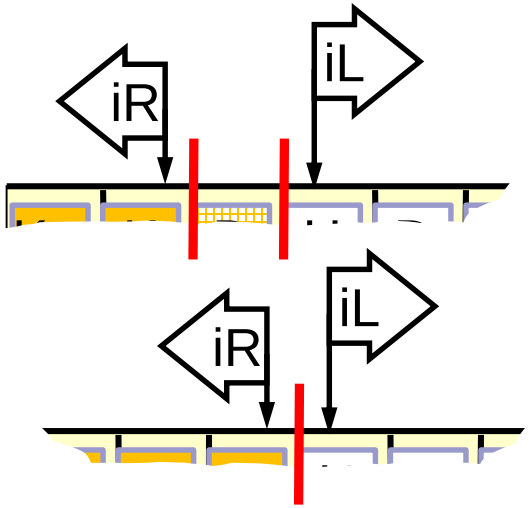

Quicksort

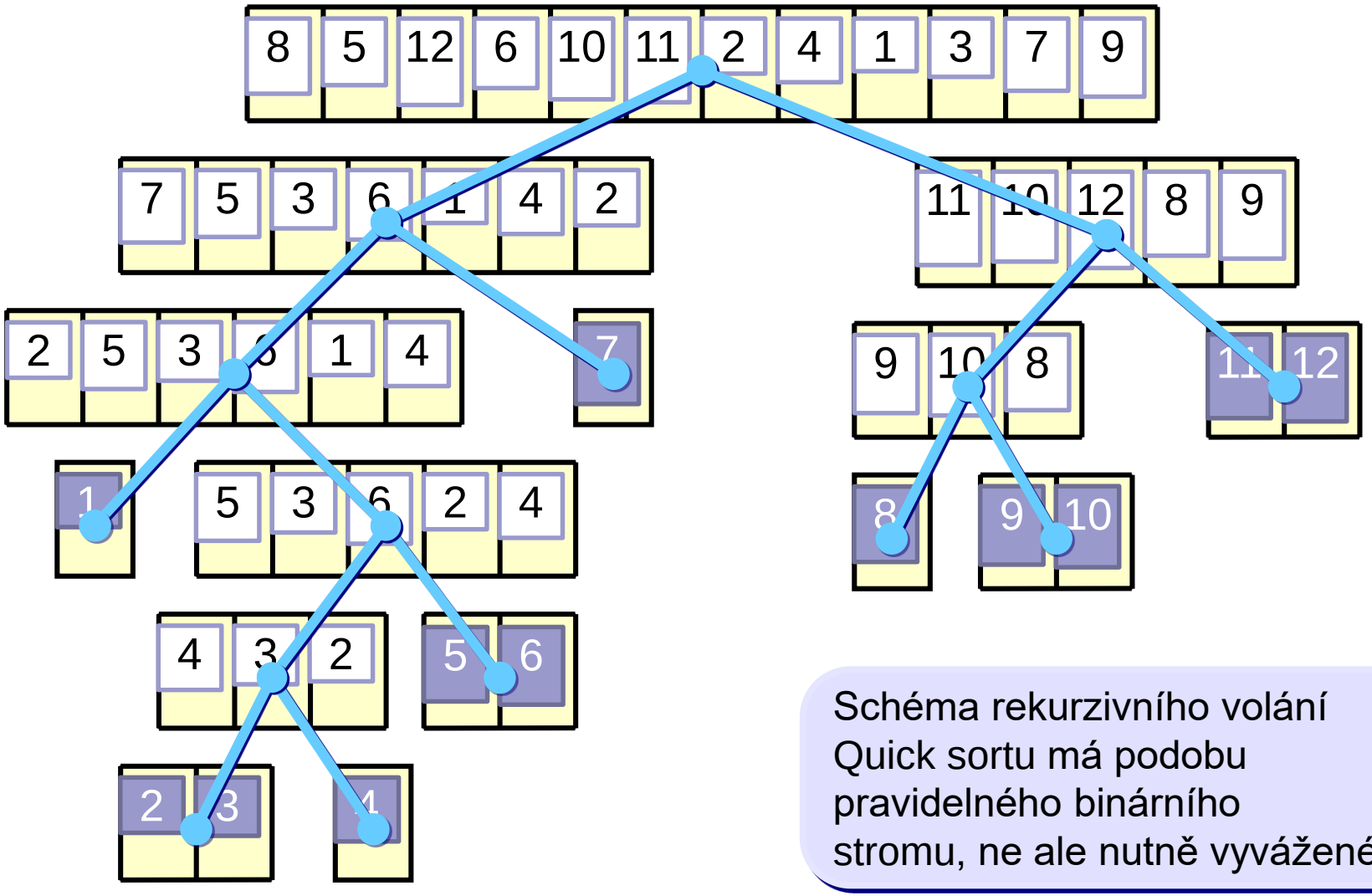

Schéma rekurzivního volání Quick sortu má podobu pravidelného binárního stromu, ne ale nutně vyváženého.

Quicksort

- Jaká je asymptotická složitost?

Celkem přesunů a testů

$\Theta(n \log n)$ nejlepší případ

$\Theta(n \log n)$ průměrný případ

$\Theta(n^2)$ nejhorší případ

Např. pokud je vstupní posloupnost již uspořádaná.

Asymptotická složitost Quicksortu je $O(n^2)$, ...

… ale! :

Očekávaná složitost Quicksortu je $\Theta(n \log n)$.

Stabilita řazení

- Řazení je **stabilní**, pokud nemění vzájemné pořadí prvků se stejnou hodnotou.

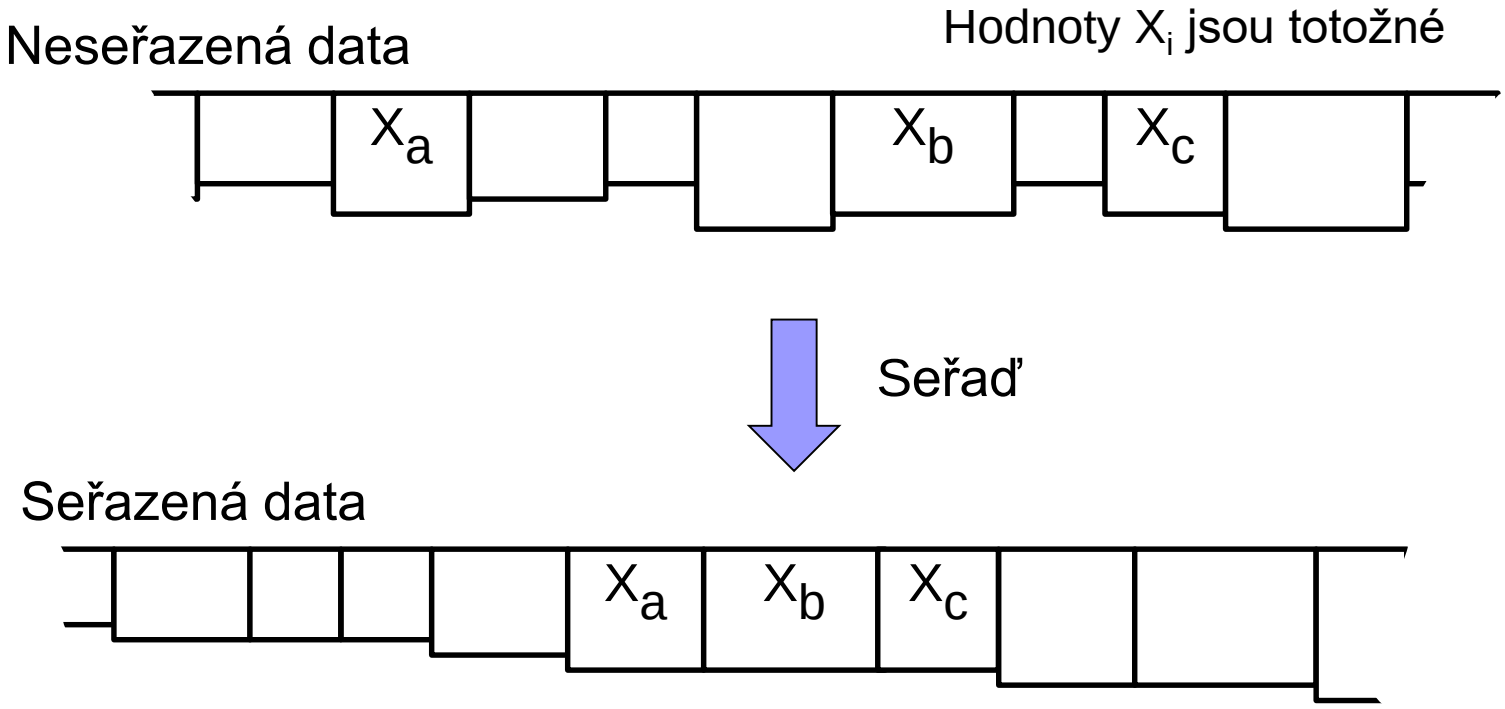

Stabilita řazení – příklad využití

Záznam:

Jméno	Příjmení

Vstup: Seznam seřazen pouze podle jména.

Andrew	Cook
Andrew	Amundsen
Andrew	Brown
Barbara	Cook
Barbara	Brown
Barbara	Amundsen
Charles	Amundsen
Charles	Cook
Charles	Brown

stabilní řazení

Seřaď záznamy pouze podle"

Příjmení

Výstup: Seznam seřazen podle jména i příjmení.

Andrew	Amundsen
Barbara	Amundsen
Charles	Amundsen
Andrew	Brown
Barbara	Brown
Charles	Brown
Andrew	Cook
Barbara	Cook
Charles	Cook

Pořadí záznamů se stejným příjmením se nezměnilo

Stabilita řazení

- Insertion sort ✓
- Bubble sort ✓

Prohazují se jen sousední prvky, stabilitu lze zajistit.

- Selection sort ✗
- Quicksort ✗

Při prohazování vzdálených prvků se nekontroluje, co je mezi nimi.

Příklad (Selection sort):

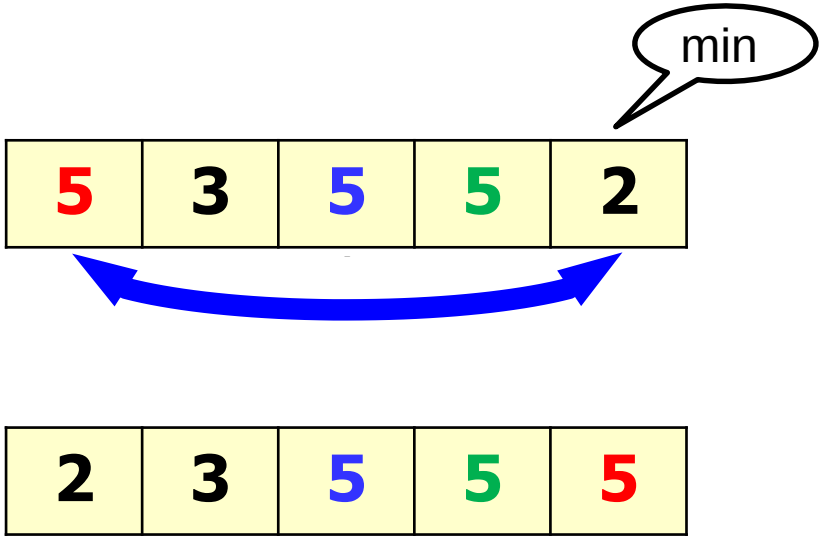

slido

Audience Q&A Session

ⓘ Start presenting to display the audience questions on this slide.

Pátá domácí úloha

Insert(6, 8)

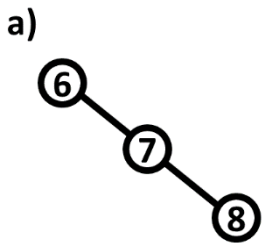

Insert(2, 4)

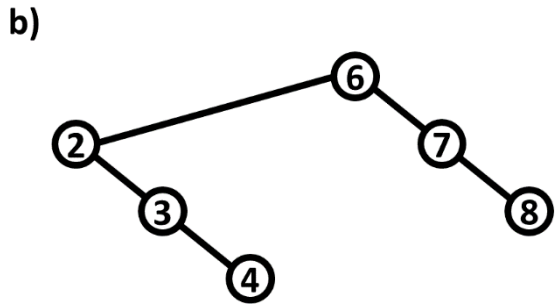

Delete(3, 6)

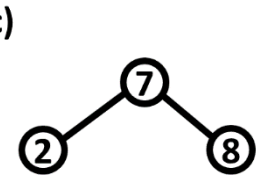

Insert(6, 9)